

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trestněprávní postih nekalé soutěže

Jednání označované jako „nekalá soutěž“ je primárně definováno v obchodním zákoníku, tedy v právní normě mimotrestního charakteru. Teprve v případě, kdy závadné, protiprávní jednání určitého subjektu práva překročí co do intenzity i kvality porušení oprávněných zájmů jiných určitou mez, nastupuje trestněprávní odpovědnost pachatele.

Jednání označované jako „nekalá soutěž“ je primárně definováno v obchodním zákoníku, tedy v právní normě mimotrestního charakteru. Teprve v případě, kdy závadné, protiprávní jednání určitého subjektu práva překročí co do intenzity i kvality porušení oprávněných zájmů jiných určitou mez, nastupuje trestněprávní odpovědnost pachatele. Trestní právo, jak známo, zasahuje do právních vztahů až tehdy, nestačí-li k bezporuchovému fungování společenských vztahů normy, které upravují dané vztahy primárně (zpravidla normy občanského, obchodního, správního aj. práva), a kdy si ochrana společnosti a celkové jistoty nejen v právních vztazích výjimečně žádá použití efektivních prostředků represivních složek státního aparátu (pohrůžka tresty, ukládání a výkon trestů).

Nekalou soutěží je zakázané jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Aby bylo uvedené jednání trestným podle předpisů trestního práva hmotného (trestní zákon), musí být naplněna příslušná skutková podstata trestného činu. V případě nekalosoutěžního jednání musíme vycházet nejen ze skutkové podstaty speciální (ustanovení §149 trestního zákona - nekalá soutěž), nýbrž i obecné (ustanovení §127 trestního zákona - porušování závazných pravidel hospodářského styku), která má širší uplatnění a dosah.

Porušování závazných pravidel hospodářského styku (ustanovení §127 trestního zákona) *expressis verbis* odkazuje na normy obsažené v obecně závazných předpisech, které vymezují hospodářskou soutěž. Patří sem nejen nekalosoutěžní jednání, ale mj. i porušení imperativních norem veřejnoprávního charakteru, porušení zejména kogentních norem obchodního zákoníku či nedovolené omezování hospodářské soutěže. Musí dojít k porušení pravidel „závažným způsobem“, přičemž závažnost nutno posuzovat v každém případě *in concreto* - na základě délky trvání porušení, druhu a společenského významu zboží a služeb, způsobu omezení trhu, rozsahu vzniklých škod, možnosti uvedení do původního stavu (konkrétní společenská nebezpečnost činu). Některé případy nekalosoutěžního jednání lze trestně stíhat na základě ustanovení §149 trestního zákona, které je k předchozí skutkové podstatě speciální. Potrestán bude tedy ten, kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklostmi soutěže, poškodí dobrou pověst nebo ohrozí chod nebo rozvoj podniku soutěžitele. Odkazuje se zde nejen na ustanovení §44 an. obchodního zákoníku, nýbrž i na porušení mezinárodních dohod (Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví z roku 1883, Madridské dohody o potlačování falešných a klamavých údajů o původu zboží z roku 1891, Lisabonské dohody na ochranu označení původu výrobků a jejich mezinárodního zápisu z roku 1958 apod.). Trestným je jednání, které způsobí určitý kvalifikovaný následek („poškodí dobrou pověst“) - skutečně vyvolání stavu poruchy. K naplnění skutkové podstaty trestného činu nekalé soutěže však postačí i ohrožení („ohrozí chod nebo rozvoj podniku soutěžitele“). Ne každé „soukromoprávní“ nekalosoutěžní jednání je však trestným činem.

. Ustanovení §149 trestního zákona výslovně požaduje „ohrožení chodu nebo rozvoje podniku“, což je jen úzkou výsečí širokého a judikaturou neustále zpřesňovaného pojmu „újma“. V této souvislosti je

též nezbytné zdůraznit, že trestněprávní úprava nekalé soutěže postihuje toliko jednání, které ohrozí nebo poruší oprávněný zájem podniku soutěžitele (předmětem trestného činu je podnikatel-soutěžitel). Jestliže pachatel přivodí újmu spotřebiteli, nutno zkoumat, zda nedošlo k trestnému činu „porušování závazných pravidel hospodářského styku“ (popřípadě v jeho kvalifikované podobě na základě ustanovení §127 odstavce 2, „způsobí-li činem vážnou poruchu v zásobování“, které odůvodňuje použití vyšší trestní sazby) anebo k některým dalším trestným činům, např. „poškození spotřebitele“ ve smyslu ustanovení §121 trestního zákona.

V praxi orgánů činných v trestním řízení je trestný čin nekalé soutěže podle ustanovení §149 trestního zákona zatím málo frekventovaný. Problematické je zejména prokazování úmyslu ohrozit hospodářský chod nebo rozvoj podniku soutěžitele (trestný čin nekalé soutěže i porušování závazných pravidel hospodářského styku vyžaduje zavinění ve formě úmyslu), přičemž rozhodující část nekalosoutěžních jednání ve smyslu obchodního zákoníku je posuzována bez ohledu na zavinění (odpovědnost objektivní). Obtíže působí též zjišťování skutečnosti, že pachatel „ohrozil chod nebo rozvoj podniku“, kdy je nutné dokázat závažnost takového ohrožení. Orgány činné v trestním řízení zde musí pracovat s abstraktní, hypotetickou „škodou“, přičemž kromě hrozící škody materiální se zkoumá i případná újma jiná (poškození dobrého jména, vyvolání ztráty důvěry zákazníků aj.). Obdobný závěr lze učinit i o přístupu orgánů činných v trestním řízení k skutkové podstatě trestného činu porušování závazných pravidel hospodářského styku. Jelikož frekvence jejího použití je v praxi malá, nedá se očekávat, že by se osoby jednající nekalosoutěžním způsobem musely příliš „obávat“ trestněprávního postihu. Tím větší důraz by však měl být kladen na ochranu hospodářské soutěže prostředky soukromého práva, zejména cestou civilního soudnictví, arbitráže či neformálních způsobů řešení sporů (ochrana společnosti tím ale ustupuje do pozadí).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [České zaměstnavatele čeká zkouška férového odměňování](#)